

Provocări pentru analistul de intelligence financiar

drd. ADRIANA LUANA ION

Oficiul Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor
adriana.ion@onpcsb.ro

Abstract

Considering the role they have within the national system of prevention and combating money laundering and terrorism financing and also the processes applicable in relation with the analyzed information, the financial intelligence units may be regarded as intelligence structures and the generated financial intelligence products will support the decision-makers in relation with the applicable policies and the measures for the prevention and combating of money laundering and terrorism financing.

The environment in which the financial intelligence units are operating is a one in continuous evolution from the point of view of diversity and the volume of financial information available also in regard to the techniques used by offenders for to disguise the illicit origin of funds, which is the main purpose of a money laundering process.

Keywords: terrorism financing, financial intelligence, money laundering.

Introducere

Termenul de intelligence este folosit în special în legătură cu activitatea serviciilor de informații, fiind asociat de cele mai multe ori activităților de colectare și prelucrare a informațiilor în scopul apărării și protejării siguranței naționale.

În literatura de specialitate la nivel internațional, cât și în cea de la nivel național nu există o definiție consacrată și unanim acceptată a termenului de intelligence, deși au existat numeroase inițiative în acest sens.

Sherman Kent, fondatorul profesiei de analiză de intelligence în Statele Unite ale Americii spunea că intelligence poate fi o organizație, un proces sau un produs.

Entitățile specializate în oferirea de cursuri de pregătire profesională în domeniul analizei informațiilor definesc intelligence ca produsul rezultat din colectarea, evaluarea și analizarea informațiilor, astfel că produsul de intelligence poate fi privit ca informația cu valoare adăugată, această valoare adăugată fiind rezultatul analizei – o explicație a ceea ce înseamnă informația¹.

¹ Criminal intelligence analysis course, Anacapa Sciences Inc.

Produsele de intelligence sunt clasificate, în cele mai multe cazuri, după scopurile pe care le deservește. Ținând cont de această clasificare se pot identifica:

- produsele de intelligence în scopuri tactice,
- produse de intelligence în scopuri operaționale,
- produse de intelligence în scopuri strategice.

Există situații în care se face distincția între analistul de intelligence și analistul de informații², iar aceasta distincție pornește de la asocierea frecventă a termenului de intelligence cu serviciile de informații din domeniul apărării și siguranței naționale.

Dar analistul de intelligence poate fi considerat și acel specialist în analiza informațiilor care lucrează în cadrul unei alte structuri decât cele de informații și a cărei sarcină este să genereze produse de intelligence care sunt diseminate în scopul adoptării unor decizii, către autoritățile de aplicare a legii.

Astfel, în această categorie profesională poate fi inclus analistul care își desfășoară activitatea în cadrul unei unități de informații financiare (UIF)³ - Financial Intelligence Unit (eng), care funcționează și își desfășoară activitatea conform unor principii și standarde stabilite la nivel internațional în legătură cu prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului.

Activitatea de analiză a informațiilor financiare, dezvoltată la nivelul unei unități de informații financiare presupune parcurgerea aceluiași etape ca cele existente în cadrul activității de analiză derulate la nivelul serviciilor de informații, respectiv colectarea, colanționarea, integrarea, analiza și diseminarea.

În cazul unei UIF produsul de intelligence financiar generat este destinat autorităților de aplicare a legii în scopul dispunerii măsurilor necesare pentru combaterea spălării banilor și finanțării terorismului.

În general, poziționarea unității de informații financiare la intersecția dintre sectorul financiar și non-financiar și autoritățile de aplicare a legii, precum și calitatea sa de partener extern pentru unitățile de informații financiare străine îi conferă acestei structuri viziunea de ansamblu cu privire la tendințele înregistrate atât la nivel național cât și la nivel internațional în legătură cu spălarea banilor și finanțarea terorismului.

² Ionel NIȚU „*Analiza de intelligence – O abordare din perspective teoriiilor schimbării*”, Editura Rao, București, 2012.

³ Unitatea de Informații Financiare reprezintă agenția națională, centrală, responsabilă cu primirea, analizarea și diseminarea către autoritățile competente a produselor de analiză a informațiilor financiare (intelligence financiar) în scopul combaterii spălării banilor și a finanțării terorismului – definiția unităților de informații financiare – Financial Intelligence Unit, dată de Grupul Egmont al Unităților de Informații Financiare.

În acest fel unitatea de informații financiare devine principalul furnizor de produse de informații financiare specializate pentru autoritățile de aplicare a legii, dar și pentru alte structuri cu competențe în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării terorismului.

Prin asigurarea corespunzătoare a funcției de diseminare, unitatea de informații financiare asigură accesul la produse de intelligence financiar, cu nivel ridicat de relevanță pentru sistemul național de prevenire și combatere a spălării banilor și finanțării terorismului.

În funcție de procesele implementate la nivelul unei UIF, se distinge între analiza operațională care utilizează informațiile disponibile pentru a identifica ținte specifice (persoane, bunuri, rețele infracționale, etc) și analiza strategică care utilizează date și informații disponibile sau cele care pot fi asigurate de alte autorități competente pentru a identifica tendințe și tehnici de spălare a banilor și finanțare a terorismului⁴.

Deși reprezintă doar o parte din considerente, prin raportarea la cele expuse anterior, putem afirma ca unitățile de informații financiare pot fi privite ca structuri de intelligence financiar, iar activitatea acestora și în mod special produsele de intelligence generate sunt de natură să sprijine decidenții în legătură cu politicile și măsurile aplicabile pentru prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, precum și a altor forme de criminalitate organizată care pot aduce atingere stabilității și siguranței sistemului economic și financiar al unui stat.

În ceea ce privește actele de terorism care constituie una dintre cele mai grave amenințări la adresa securității și stabilității unui stat, produsele de intelligence financiar au o importanță din ce în ce mai mare, deoarece permit identificarea unor legături între entități și/sau persoane care aparent derulează o activitate economică legală, cu persoane și/sau entități asociate sau aflate în legătură cu entități teroriste sau persoane suspecte de terorism.

În aceste condiții analistul de intelligence financiar, datorită naturii activității sale și importanței produselor de analiză generate, se confruntă cu provocări derivate din natura schimbătoare a celor două fenomene, spălarea banilor și finanțarea terorismului.

⁴ Nota interpretativă la Recomandarea 29 privind Unitățile de Informații Financiare din „*International standards on combating money laundering and the financing of terrorism & proliferation*” – Cele 40 de Recomandări FATF, disponibile pe <http://www.fatf-gafi.org/>, accesat la data de 30 octombrie 2013.

1. Volumul informațiilor și diversitatea surselor accesate în procesul de colectare

Datele și informațiile financiare reprezintă principalul material de lucru la nivelul unei unități de informații financiare. Aceste date și informații sunt supuse unui proces de analiza care are ca principal scop identificarea legăturilor dintre persoane și tranzacții suspecte de spălarea banilor și/sau finanțarea terorismului, în cazul unei analize operaționale, precum și stabilirea unor metode și tipologii de spălare a banilor și/sau finanțare a terorismului, în cazul unei analize strategice.

Așa cum s-a subliniat anterior, unitatea de informații financiare se află la intersecția dintre sectorul financiar și non-financiar și autoritățile de aplicare a legii, acestea din urmă fiind beneficiarii produselor de intelligence financiar, pe baza cărora sunt dispuse măsurile legale considerate adecvate în legătură cu spălarea banilor și finanțarea terorismului.

Pentru generarea produselor finale de intelligence financiar, la nivelul unei unități de informații financiare procesul de colectare presupune accesarea tuturor surselor de informații deschise, închise sau clasificate, în scopul completării și prelucrării informațiilor financiare primare care au fost transmise de entitățile din sectorul financiar și non-financiar.

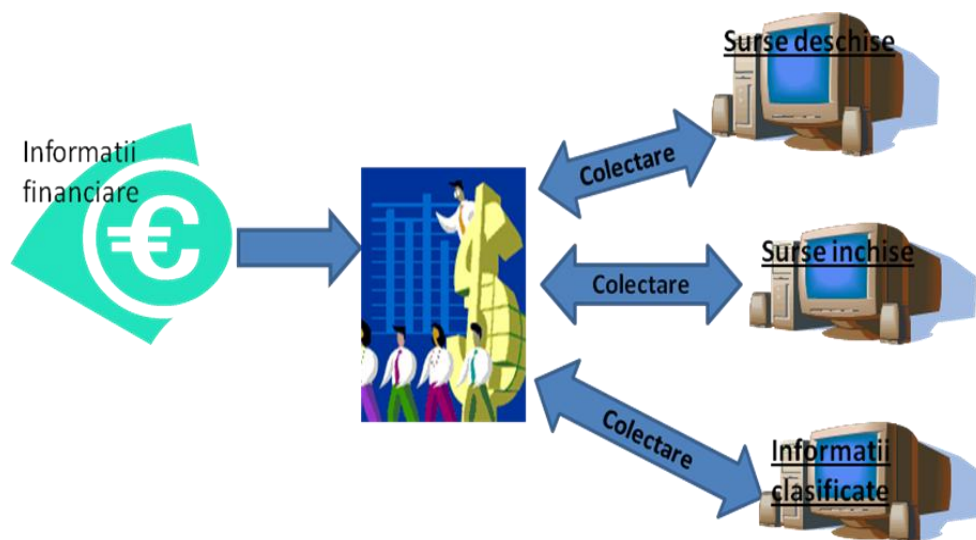

Figura nr. 1
Reprezentarea grafică a etapei de colectare

Operațiunile financiare folosite de infractori în scopul ascunderii sau disimulării originii ilicite a fondurilor sau în scopul finanțării activității organizațiilor teroriste devin din ce în ce mai complexe astfel că la nivelul unităților de informații financiare se înregistrează o creștere exponențială a volumului de date și informații financiare care trebuie supuse procesului de analiză financiară.

Entitățile din sectorul financiar și non-financiar se confruntă la rândul lor cu un volum foarte mare de informații, în legătură cu tranzacțiile procesate, din care trebuie să le extragă doar pe acelea care prezintă suspiciuni din punct de vedere al spălării banilor sau finanțării terorismului. Însă poziționarea acestor entități nu le permite să aibă reprezentarea imaginii de ansamblu asupra întregii scheme utilizate de infractori.

În aceste condiții, pornind de la ipotezele dezvoltate pe baza informațiilor primite din sectorul financiar și non-financiar analistul de informații financiare trebuie să identifice legăturile între persoane și operațiunile suspecte de spălarea banilor și finanțarea terorismului.

Variatatea surselor de date și informații poate genera dificultăți pentru analistul de informații financiare întrucât tehnicile folosite de infractori sunt din ce în ce mai variate și mai complexe. Stabilirea surselor de date și informații relevante pentru cazul analiza reprezintă una dintre provocările cărora trebuie să le facă analistul în procesul de colectare a informațiilor.

Sursele închise, reprezentate în general de bazele de date existente la nivelul unei unități de informații financiare sau bazele de date gestionate de alte autorități și la care UIF are acces, reprezintă prima sursă de date și informații accesată de analistul de informații financiare, întrucât datele disponibile la nivelul acestei categorii sunt cele care au fost verificate și validate în prealabil.

Evoluțiile mediului în care activează unitatea de informații financiare impune ca analistul de informații financiare să își adapteze metodele de colectare a informațiilor. Astfel, în procesul de colectare a informațiilor, sursele deschise ocupă un loc din ce în ce mai important pentru analiza financiară. Importanța în creștere a surselor deschise pentru procesul de analiză financiară este rezultatul deschiderii și diversificării canalelor de comunicare prin utilizarea tehnologiei. Rețelele de socializare sau motoarele de cautare în mediul virtual pot oferi informații despre legăturile dintre anumite persoane, legături care de multe ori nu pot fi observate direct doar pe baza analizei unor operațiuni financiare. În acest punct intervine analistul care, prin colanționarea informațiilor primare de natură financiară cu cele obținute din mediul virtual, poate identifica noi legături relevante pentru cazul aflat în analiza sa.

Evoluția modalităților de transfer a fondurilor între persoane sau entități, permite uneori anonimizarea deplină a beneficiarului real al transferurilor, astfel că simpla analiza a unor operațiuni financiare este posibil să nu dezvăluie analistului legăturile pe care un individ sau o entitate le are cu o organizație terorista (ca un exemplu).

Deși prin intermediul surselor deschise poate fi obținut un volum mare de informații, provocarea este generată în primul rând de stabilirea relevanței informațiilor obținute din astfel de surse. Volumul de informații nu este direct proporțional cu relevanța acestora în cazul surselor deschise, astfel că înainte de a lua în considerare aceste date și informații pentru procesul de analiză, analistul de informații financiare trebuie să inițieze un proces de validare a datelor și informațiilor obținute din surse deschise, care fie presupune utilizarea resurselor tehnologice, fie este bazat pe intuiția și experiența profesională a analistului.

Tehnicile de colectare a informațiilor utilizate de analist variază de la cele mai simple, până la cele mai complexe de tip “data mining” care pot implica atât intuiția analistului cât și tehnologii avansate pe care analistul trebuie să știe să le utilizeze pentru a beneficia de cele mai bune rezultate.

Scopul principal al activității de analiză financiară este să ofere imaginea de ansamblu a unei scheme de spălare a banilor sau de finanțare a terorismului, imagine care se materializează în produsul de intelligence financiar pe baza căruia autoritățile de aplicare a legii pot decide cu privire la aplicarea măsurilor preventive/coercitive care se impun.

Caracterul transnațional al infracțiunilor de spălare a banilor și de finanțare a terorismului, precum și al criminalității organizate, generează provocări pentru analist prin prisma varietății surselor de date și informații pe care trebuie să le acceseze. Limitarea procesului de colectare la accesarea surselor de date și informații disponibile la nivel național generează lacune pentru procesul de analiză, lacune care se reflectă în calitatea scăzută a produsului de intelligence, din punct de vedere al relevanței.

În aceste condiții, analistul de informații financiare trebuie să acorde aceeași importanță surselor de date și informații naționale, cât și celor disponibile la nivel internațional.

În cazul UIF-urilor, Grupul Egmont statuează cooperarea între acestea la nivel internațional, ca instrument ce asigură un proces eficient de prevenire și combatere a spălării banilor și finanțării terorismului la nivel internațional și național⁵. Elementele de extraneitate pe care le prezintă

⁵ STATEMENT OF PURPOSE of the Egmont Group of Financial Intelligence Units, Guernsey, 23rd June 2004, disponibilă pe www.egmontgroup.org, accesat la data de 30 octombrie 2013.

crima organizată generează nevoia de intensificare a cooperării între jurisdicții materializată prin schimbul de informații relevante pentru procesul de analiză desfășurat la nivelul unei UIF. Din aceste considerente, Grupul Egmont al unităților de informații financiare încurajează cooperarea liberă dintre UIF-uri pe baza de reciprocitate sau acorduri de cooperare⁶.

În aceste condiții, în procesul de intelligence derulat la nivelul unei astfel de structuri un element esențial în etapa de colectare a informațiilor este reprezentat de accesarea datelor și informațiilor deținute de alte unități de informații financiare partenere. Procesul este unul cu caracter de reciprocitate îmbracând forma unui schimb de informații cu scopul principal de identificare, prevenire și combatere a spălării banilor și finanțării terorismului.

2. Tehnicile de spălare a banilor și finanțare a terorismului

Datorită specificului informațiilor financiare evoluției tehnicilor folosite de infractori pentru ascunderea originii ilicite a unor produse (în cazul spălării banilor) sau pentru ascunderea destinației unor fonduri (cum poate fi cazul unor acte de finanțare a terorismului), activitatea de analiză a informațiilor financiare presupune un nivel ridicat de specializare din partea analiștilor.

În urmă cu 10 ani tipologiile de spălare a banilor includeau un număr mic de tranzacții și operațiuni financiare, fiind folosite cu preponderență numeroase operațiuni cu numerar, alături de transferuri bancare efectuate în baza unor contracte fictive de vânzare-cumpărare bunuri, iar tehnicile folosite pentru ascunderea originii ilicite a fondurilor constau în transferuri repetate între conturi.

În prezent, pe lângă transferurile clasice, în cadrul unei scheme de spălare a banilor apar și alte operațiuni care nu se derulează prin intermediul unor conturi bancare, cum ar fi actele de comerț sau tranzacțiile cu valori mobiliare, iar entitățile implicate în operațiunile de spălare a banilor sunt din ce în ce mai numeroase, activând în diferite medii (societăți de asigurare, societăți de administrare a fondurilor, case de schimb valutar, firme de consultanță, etc.). De asemenea, folosirea unui număr mare de interpuși în tranzacțiile implicate într-o schemă de spălare a banilor este o tendință observată în legătură cu operațiunile respective. În aceste condiții, analistul de informații financiare, pentru a putea genera produsul de intelligence financiar final, trebuie să identifice toate entitățile și persoanele implicate, precum și legăturile dintre acestea.

⁶ *Principles for Information Exchange Between Financial Intelligence Units for Money Laundering and Terrorism Financing Cases The Hague, 13 June 2001*, disponibilă pe www.egmontgroup.org, accesat la data de 30 octombrie 2013.

Astfel, analistul de intelligence financiar este supus unei provocări continue care generează necesitatea adaptării muncii acestuia la mediul în schimbare, precum și la evoluțiile înregistrate în legătură cu tehnicile de spălare a banilor și finanțare a terorismului folosite de infractori.

Un prim exemplu, în acest sens, este cel legat de modalitatea de transfer al fondurilor utilizată de către infractori. Dacă în anii '90 principalul canal utilizat pentru transferul fondurilor era reprezentat de conturile bancare, în prezent, datorită întăririi sistemelor de protecție ale instituțiilor financiare împotriva utilizării acestora în scopul spălării banilor și finanțării terorismului, infractorii caută să folosească metode alternative pentru ascunderea originii ilicite a fondurilor sau pentru transferul acestora către alte entități sau persoane.

O bună cunoaștere a modului de funcționare a sistemelor alternative de transfer de fonduri constituie un avantaj pentru analistul de informații financiare, deoarece îi permite să identifice eventualele conexiuni între persoane care inițial nu păreau a avea nicio legătură cu cazul analizat.

Un sistem de transfer al fondurilor larg uzitat este Hawala, sistem prin intermediul căruia fondurile sunt transferate în baza unui cod al onoarei stabilit între brokerii Hawala. Încrederea și de multe ori relațiile de rudenie sau afiliațiile stau la baza transferurilor de bani efectuate prin acest sistem, care funcționează în afara celor reglementate de lege, toate operațiunile financiare nefiind însoțite de documente.

O altă tendință identificată în legătură cu spălarea banilor sau finanțarea terorismului este aceea de utilizare a operațiunilor comerciale, spălarea banilor prin intermediul faptelor de comeră fiind o metodă din ce în ce mai utilizată de infractori datorită unor avantaje evidente:

- volumul foarte mare al tranzacțiilor comerciale⁷, aspect ce îngreunează foarte mult activitatea unităților de informații financiare și a autorităților de aplicare a legii,
- diferențele de reglementare a comerțului extern, existente la nivelul jurisdicțiilor,

⁷ In anul 2007 valoarea tranzacțiilor comerciale la nivel global a fost de aproximativ 25 trilioane USD, comparativ cu anul 2004 când valoarea acestora era de 17 trilioane USD – John W Miller, *Global Trade Talks Fail as New Giants Flex Muscle* *Wall Street Journal* (online), 30 July 2008, http://online.wsj.com/article/SB121734618198593583.html?mod=hps_us_whats_news, accesat la data de 30 octombrie 2013.

- volumul și complexitatea documentelor care însoțesc bunurile comercializate, precum și lipsa uniformității cu privire la condițiile de formă și de fond pe care trebuie să le îndeplinească aceste documente,

- globalizarea actului de comerț care presupune implicarea a mai mult de două jurisdicții într-o singură tranzacție (un exemplu în acest sens sunt cazurile în care companii mari și-au relocat activitatea de producție în una sau două jurisdicții).

De asemenea, comerțul este folosit ca instrument de transfer al fondurilor și de către entitățile sau persoanele care sprijină activitățile organizațiilor teroriste. Actele de comerț desfășurate de acești sponsori ai terorismului pot genera resursele financiare necesare pentru operaționalizare celulelor teroriste. De asemenea, prin intermediul actelor de comerț se pot asigura resursele logistice și materiale utilizate de organizațiile teroriste pentru asigurarea funcționării la capacitate optimă a centrelor de pregătire și instruire a teroriștilor.

Tranzacțiile comerciale prezintă vulnerabilități și din punctul de vedere al posibilității utilizării acestora în vederea transferului de resurse către state aflate sub regim sancționator internațional instituit de Consiliul de Securitate al ONU. Volumul și diversitatea bunurilor comercializate, generează dificultăți pentru analiștii de informații financiare, identificarea acelor operațiuni suspecte de spălarea banilor sau finanțarea terorismului fiind de multe ori îngreunată de lipsa unor date centralizate cu privire la operațiunile de comerț.

Expansiunea comerțului imobiliar a generat și generează provocări pentru analistul de intelligence financiar, întrucât o piață imobiliară în continuă mișcare îl pune pe acesta în situația în care trebuie să analizeze un volum foarte mare de informații referitoare la tranzacțiile imobiliare, tipuri de operațiuni utilizate frecvent de către infractori pentru generarea unor venituri aparent legale.

Toate aceste tipuri de tranzacții care uneori sunt derulate în afara sistemului financiar clasic (prin intermediul băncilor), necesită în primul rând colectarea de către analist a unui volum mare de informații din domeniul comercial și din alte domenii conexe, care ulterior sunt supuse procesului de analiză în scopul identificării operațiunilor suspecte de spălare a banilor sau finanțare a terorismului.

Tendința ultimilor ani în domeniul criminalității organizate, sub toate formele sale este ca membrii acestor organizații să se folosească de adevărate rețele interpușe, aspect ce îngreunează munca analiștilor de intelligence și a

specialiștilor din cadrul autorităților de aplicare a legii. Un analist de intelligence pus în fața unei astfel de situații trebuie să învețe câteva tehnici de analiză, una dintre ele fiind analiza relațională (social network analysis). Un prim pas în acest gen de analiză este crearea de către analistul de intelligence a rețelei în ansamblul său pentru a putea identifica nodurile critice ale rețelei (cei mai influenți membri ai rețelei, șefii rețelei etc).

Odată identificate aceste noduri, analistul de intelligence financiar trebuie să creeze scenarii prin eliminarea unuia sau mai multor noduri critice și să emită ipoteze cu privire la posibile modificări în structura rețelei prin aceste eliminări fiind cunoscută capacitatea acestor rețele de crimă organizată de a se „regenera”. Aceste scenarii permit analistului să identifice beneficiarii reali ai activității infracționale. Totodată, un astfel de scenariu permite analistului să identifice persoane implicate în rețea și care inițial nu apar în ipoteza de lucru, dar rolul lor în cadrul organizației infracționale este relevat prin eliminarea unor noduri ale organizației.

În aceste condiții, în cadrul analizei financiare, analistul se află practic în fața unui puzzle format din foarte multe piese pentru care trebuie să stabilească locul în vederea generării imaginii de ansamblu asupra întregului proces de spălare a banilor sau de finanțare a terorismului. Aceasta imagine de ansamblu se materializează în produsul de intelligence financiar diseminat autorităților de aplicare a legii.

Indiferent de volumul informațiilor financiare și non-financiare supus analizei, analistul de intelligence financiar nu-și permite să omită niciuna dintre piesele acestui puzzle (persoane, operațiuni și tranzacții), întrucât imaginea generată ar fi incompletă, iar decidenții ar putea fi privați de elemente esențiale pentru luarea unei decizii corecte.

3. Timpul de reacție

Caracterul emergent al criminalității organizate, spălării banilor și finanțării terorismului, necesită reacție imediată din partea unității de informații financiare și implicit din partea analistului de intelligence financiar. Consecințele unui timp de reacție mare pot fi inestimabile în cazul unor atacuri teroriste care au putut fi comise cu sprijinul financiar al unor entități și organizații cărora sistemul le-a permis infiltrarea și materializarea operațiunilor și tranzacțiilor financiare. În aceste situații nu vorbim doar de un interval scurt de timp în care trebuie dispuse măsurile corespunzătoare,

ci și de capacitatea analistului de a sintetiza, într-un interval scurt de timp, cât mai multă informație pe care să o materializeze într-un produs de intelligence financiar relevant pentru decidenți.

Practic, produsul de intelligence financiar trebuie să întrunească cumulativ mai multe condiții: să fie relevant pentru procesul decizional al beneficiarului, să fie diseminat în timp util și să răspundă nevoilor beneficiarului.

Timpul de reacție al unei unități de informații financiare este primul indicator în stabilirea performanței unei astfel de entități iar la diminuarea acestui indicator contribuie analistul de informații financiare, prin activitatea pe care o desfășoară.

Informațiile financiare prezintă o caracteristică importantă și anume perisabilitatea. Operațiunile financiare derulate în scopul spălării banilor sau finanțării terorismului prezintă relevanță doar în intervalul de timp în care se poate face identificarea sursei de proveniență a fondurilor și identificarea beneficiarului final al acestora. Rețelele de crimă organizată dezvoltă tehnici de transfer rapid al fondurilor care le permit acestora să își reloce activitatea în alte zone care nu dispun de sisteme financiare rezistente la infiltrările membrilor rețelelor.

Dacă ne referim la activitatea organizațiilor teroriste, timpul de reacție al analistului de informații financiare și implicit al organizației din care face parte, trebuie să fie unul extrem de redus, întrucât o operațiune suspectă de finanțarea terorismului, dacă nu este identificată în timp util, poate reprezenta mijlocul prin intermediul căruia organizația teroristă își poate definitiva un atac terorist.

Elementul de surpriză trebuie să fie nelipsit în legătură cu produsele de intelligence financiar iar decidenții trebuie să aibă la dispoziție un produs care să le permit atingerea rezultatului final, incriminarea în cazul actelor de spălare a banilor sau stoparea fluxului financiar către entitățile teroriste, în cazul finanțării terorismului.

De asemenea, timpul redus de reacție este important și în cazul produselor de intelligence financiar în scopuri strategice, întrucât diseminarea în timp util către autoritățile competente a unor produse de intelligence financiar strategic, le permite acestora să aloce eficient resursele necesare către acele sectoare care prezintă risc ridicat de spălare a banilor sau finanțare a terorismului, rezultatul final fiind un raport cost-beneficiu avantajos pentru întregul sistem național de prevenire și combatere a spălării banilor și finanțării terorismului.

Concluzii

Analistul de informații financiare își desfășoară activitatea într-un mediu aflat în continuă evoluție și schimbare, iar rezultatul activității de analiză a informațiilor financiare, produsul de intelligence financiar, reprezintă punctul de pornire în procesul de combatere a spălării banilor și finanțare a terorismului, două fenomene care aduc atingere stabilității și siguranței economice a unui stat.

În aceste condiții produsul de intelligence financiar, fie că este generat în scopuri operaționale, fie că este generat în scopuri strategice, trebuie să asigure suportul necesar pentru autoritățile cu competențe în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor, finanțării terorismului și a criminalității organizate, în general.

Bibliografie

1. Cooper Jeffrey, *Curing Analytic: Pathways to Improved Intelligence Analysis*, Center for the Study of Intelligence, Washington, 2005.
2. Grabo Cynthia, *Anticipating Surprise: Analysis for Strategic Warning*, Joint Military Intelligence College, Washington, 2002.
3. Heuer Richards, *Psychology of Intelligence Analysis*, Center for the Study of Intelligence, Washington, 1999.
4. Jean-Charles Brisard, JCB Consulting, *Terrorism financing - Roots and trends of Saudi terrorism financing*, Report prepared for the President of the Security Council United Nations, Dec. 19, 2002, New-York, USA.
5. Jean Louis, Herail, Patrick Ramela, *Le blanchiment de l'argent et la crime organisée*, P.U.F., Paris, 1996.
6. Lahneman William (coord.), *The Future of Intelligence Analysis* (vol. I, II) - Center for International and Security Studies, 2006.
7. Matthew Levitt, *Follow the money – Leveraging financial intelligence to combat transnational threats*, 2011, disponibil la <http://journal.georgetown.edu/wp-content/uploads/34-43-FORUM-Levitt.pdf>, accesat la data de 30 octombrie 2013.
8. McDowell Don, *Strategic intelligence: A Handbook for Practitioners, Managers, and Users*, The Scarecrow Press INC., 2009.
9. Financial Action Task Force on Money Laundering (FATF-GAFI), GAFISUD, *The Forty Recommendations*.